

<p>Upitan je Ćejh Usejmin, rahimehullah, o stanjivanju obrva pa je rekao: "Ako se stanjivanje obrva ostvaruje Ćupanjem onda je to haram i jedan od velikih grijeha, jer je to nems Ćijeg poĆinitelja je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo. A ako se ostvaruje kraĆenjem ili brijanjem, onda je to pokuĆeno kod nekih uĆenjaka a drugi su to zabranili i smatraju ga nemsom. Ipak, nems nije ograniĆen samo na Ćupanje nego obuhvata svako mijenjanje dlaka lica na naĆin koji Allah nije dozvolio. Smatramo da bi Ćena trebala, ako i kaĆemo da je kraĆenje ili brijanje dozvoljeno, da to ne Ćini osim ako bi obrve bile jako guste i duge tako da silaze na oĆi i ometaju vid, u tom sluĆaju je dozvoljeno ukloniti ono Ćto smeta od obrva."</p> <p>U prethodnom broju govorilo se o fikhskim pitanjima vezanim za kosu i njeno ukraĆavanje a u narednim redovima je govor o ukraĆavanju depilacijom.</p><p>UkraĆavanje obrva</p><p>Tanke obrve, u oĆima mnogih, daju ljepĆi izgled lica. Zbog toga se na razne naĆine pokuĆavaju stanjiti obrve i oblikovati u Ćeljenom izgledu. To se postiĆe njihovim djelomiĆnim ili potpunim Ćupanjem kako bi se nakon toga nacrtale obrve u Ćeljenom izgledu, ili pak brijanjem i kraĆenjem istih. UljepĆavanje depilacijom obrva nije tipiĆno samo za naĆe vrijeme nego je poznato od davnina, stoga nalazimo i predaje koje o tome izravno govore. BiljeĆi imam Muslim od Ibnu Mesuda, radijallahu anhu, da je rekao: ĆAllah je prokleo Ćene koje tetoviraju i koje traĆe da im se to radi, Ćene koje Ćupaju dlake sa lica i one koje traĆe da im se to radi i Ćene koje, ĆeleĆi da budu ljepĆe, razdvajaju zube, one koje mijenjaju Allahovo stvaranje.Ć Te rijeĆi su doprle do jedne Ćene iz plemena Benu Esed koja se zvala Ummu Jakub a bila je od onih koji uĆe Kur'an. Rekla je Ibnu Mesudu, radijallahu anhu: ĆĆujem da si prokleo Ćene koje tetoviraju i one koje to traĆe, one koje traĆe da im se Ćupaju obrve i koje razdvajaju zube radi ljepote i tako mijenjaju Allahovo stvaranje!Ć Na to je Abdullah, radijallahu anhu, rekao: ĆA zaĆto da ne proklinjem onog koga je prokleo Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a to je spomenuto i u Allahovoj knjizi!Ć Ćena je na to rekla: ĆProĆitala sam sve Ćto ima izmeĆu dvije korice mushafa ali to nisam naĆla!Ć Odgovorio je: ĆAko si proĆitala naĆla si! Allah je rekao:"Ono Ćto vam Poslanik da to uzmite a ono Ćto vam zabrani ostavite!"Ć(Prijevod znaĆenja El-HaĆr, 7.) Na to je Ćena rekla: ĆPrimjetila sam na tvojoj Ćeni da neĆto od toga radiĆ Abdulah na to reĆe: ĆUĆi kod nje i pogledaj!Ć UĆla je kod Abdullahove supruge ali niĆta na njoj nije primjetila. Nakon toga je doĆla Abdullahu i rekla: ĆNiĆta nisam vidjela!Ć Abdulah na to reĆe: ĆDa je na njoj bilo tako neĆto ne bi bila uz mene!Ć (Muslim) Iz predaje se razumije da je depilacija dlaka sa lica zabranjena jer se proklinje onaj ko to Ćini, a proklinjanje onog ko Ćini dozvoljeno je haram. U predaji su spomenute Ćene koje Ćupaju dlake sa lica i one koje traĆe da im se to Ćini, a to je prijevod arapskih rijeĆi "namise" i "mutenemmise" izvedene iz rijeĆi nemese Ćto znaĆi Ćupati dlake. UĆenjaci su sloĆni da je "nems" spomenut u predaji zabranjen ali se razilaze oko njegovog tumaĆenja, u smislu: da li je zabranjeno iskljuĆivo Ćupanje ili se zabrana odnosi i na brijanje i kraĆenje, da li se zabrana odnosi samo na obrve ili obuhvata i druge dlake lica, te ima li razlike kada to radi udata Ćena kako bi se uljepĆala za svoga muĆa i kada to radi neudata Ćena. U svakom sluĆaju uĆenjaci su sloĆni da je Ćeni, koja se uljepĆava radi nekog drugog

mimo svog mušaka, tanjenje obrva šupanjem zabranjeno, a što se tiče ostalih slušajeva slijedi detaljnije iznošenje mišljenja uenjaka i njihovih dokaza.

Da li se zabrana odnosi samo na obrve ili obuhvaća i druge dlake lica? Većina uenjaka tumači "nems" kao šupanje dlaka sa lica. Od tih uenjaka je Ibnu Esir, rahimehullah, koji u svojoj knjizi En-Nihaje kaže: "Namisa je ona koja šupa dlake sa svog lica." (5/119). Nevevi, rahimehullahu, je rekao: "Zabrana se odnosi na obrve i na krajeve lica." (Komentar Muslimovog sahiha, 14/106.) Ebu Davud, rahimehullah, naglašava da se zabrana odnosi na obrve, rekao je: "Namisa je ona koja šupa obrve kako bi ih stanjila." (Avnul-Mabudi šerhu sunen Ebi Davud, 11/228.), mešutim šejh Albani, rahimehullah, je negirao da Ebu Davud zabranu ograničava samo na obrve i potvrdio da nema razlike između riječi Ebu Davuda i Ibnu Esira. (Pogledati: Gajetul-Meram, 77-78) šejh Džibrin, rahimehullah, zabranu ipak ograničava na obrve, a na pitanje o depilaciji dlaka sa lica osim obrva odgovorio je: "Nema smetnje da se šupaju dlake sa lica šene ili da se uklone sa brade, ispod usne, obraza ili šela, a što se tiče obrva nije ih dozvoljeno šupati niti odstranjivati, zbog zabrane "nems" a to je šupanje obrva ili njihovo skraćivanje." (Fetava Džibrin, 20/14.) Kada je šejh Salih El-Fevzan upitan o depilaciji lica rekao je: "Obrve nije dozvoljeno otklanjati na bilo koji način, šupanjem, kraćenjem ili nekim drugim sredstvom jer je to "nems" šijeg pošinitelja je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo. Prokleo je "namisu" a to je ona koja otklanja dlake sa sebe ili sa druge, i "mutenemmisu" a to je ona koja traži od druge osobe da otkloni njene obrve. To je jedan od velikih grijeha; jer kada se proklete pošinilac nekog djela to je znak da je to djelo veliki grijeh. U tome je i mijenjanje Allahovog stvaranja, a Allah je obavijestio da je to šejtanova naredba: **"Doista šu im narešivati pa še mijenjati Allahovo stvaranje."** (Prijevod značenja En-Nisa, 119.) Otklanjanja dlaka sa ostalog lica (mimo obrva) naziva se kod fekiha "haff". Ako se radi o dlakama koje šine lice izopašenim nema smetnje da se otklone, a ako izgledaju prirodno tako da ne privlaše pažnju u tom slušaju su se uenjaci razili po pitanju otklanjanja takvih dlaka. Neki su to zabranili i smatraju ga nemsom, a drugi su to dozvolili. Sigurnije je i bolje, ako ne daje izopašen izgled lica, da se takve dlašice ne otklanjaju, nego da se ostave kao što jesu; jer nema koristi ako se otklone niti u njihovom ostanku ima štete." (El-Munteka min fetava El-Fevzan, 61/14.) što se pak tiče dlaka koje izrastu na licu šene na neprirodan način, poput brade i brkova, nema sumnje da ih je dozvoljeno otkloniti šupanjem ili brijanjem. Uenjaci hanefijskog i šafijskog mezheba vide to pohvalnim, jer je to, kada je šena u pitanju, unakašenost za razliku od muškarca.

(Hašijetu Ibnu Abidin, 5/239 i El-Medšmu', 1/349-422, šerhu sahihi Muslim, Nevevi, 14/106.)

Ima li razlike između šupanja i brijanja? Rekao je Ibnu Kudame, rahimehullah: "Namisa je ona koja šupa dlake sa lica a mutenemmisa ona kojoj se to njenom naredbom radi. To nije dozvoljeno zbog predaje, a ako bi obrijala dlake to ne bi smetalo, jer je u predaji spomenuto šupanje, to je rekao Ahmed." (Mugni, 1/94.) Ošigledno je da ovi hanbelijski uenjaci prave razliku između šupanja kojim se dlake vade iz korijena i time možda uzrokuje neugodnosti i štetu za razliku od kraćenja ili brijanja

koje to ne uzrokuje i ne ostavlja trag, kao što se brijanjem ili kraćenjem postiže uljepšavanje žene za muža bez da se izloži bolu županja, zbog svega toga su rekli da je zabranjeno županje a dozvoljeno brijanje jer je u hadisu izričito spomenuto županje pa se brijanje razlikuje u propisu od njega. Kao dokaz ovog mišljenja uzima se i predaja koju bilježi Taberi od Ebu Ishaka da je njegova žena ušla kod Aiše, radijallahu anha, a bila je mlada i voljela je ljepotu, pa je upitala Aišu: "Da li će žena obrijati dlake sa svog žela radi svog muža?" Na to je Aiša, radijallahu anha, rekla: "Otkloni od sebe neugodnost koliko možeš." *(Fethul-Bari, 10/378.)* Ipak ovakvo razumijevanje je u koliziji sa razlogom zabrane kojeg je spomenuo Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je "one koje mijenjaju Allahovo stvaranje." To značenje je prisutno u brijanju kao i u županju, jer brijanjem se, kao i sa županjem mijenja Allahovo stvaranje. što se pak tiče spomenute predaje od Aiše radijallahu anha, ona je slaba po ocjeni šejha Albanija i ne smatra se validnim dokazom. *(Gajetul-Meram, 76.)* Međutim, može se napraviti razlika između obrva i ostalog lica, u smislu da se brijanjem obrva brižu obilježja lica žime se mijenja Allahovo stvaranje a to je zabranjeno djelo, dok se brijanjem ostalog lica ne brižu njegova obilježja nego se naprotiv istu i više izražavaju.

Da li je dozvoljeno kratiti obrve ako su duge?

Rekao je Ibnu Džerir et-Taberi: "Ženi nije dozvoljeno da mijenja bilo šta od svog izgleda u kojem ju je Allah stvorio, nije joj dozvoljeno da nešto doda ili da oduzme, želeći time postati ljepša, svejedno radila to radi svog muža ili nekog drugog." *(Fethul-Bari, 10/378.)* Rekao je Nevevi: "što se tiče kraćenja obrva ako su duge, nisam našao da su naši učenjaci o tome govorili a trebalo bi da je pokušeno jer je u tome promjena Allahovog stvaranja o kojem nije ništa prenešeno, pa je pokušeno. Neki hanbelijski učenjaci su rekli da u tome nema smetnje a Ahmed je to žinio kao što se to također prenosi od Hasana El-Basrija." *(El-Medžmu', 1/349.)* Kao što su raniji učenjaci imali različita mišljenja po pitanju kraćenja obrva isto tako današnji učenjaci imaju različite stavove po ovom pitanju. Upitan je Ibnu Baz, rahimehullahu, o skraćivanju dugih obrva pa je odgovorio: "Nije dozvoljeno umanjivati obrve niti ih kratiti, jer je vjerodostojno prenešeno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je prokleo namise i mutenemmise (žene koje župaju dlake sa lica i one koje traže da im se to radi), a učenjaci su pojasnili da je umanjivanje obrva vrsta nemsā." *(Fetava Ibnu Baz, 10/51.)* Upitan je šejh Usejmin, rahimehullah, o stanjivanju obrva pa je rekao: "Ako se stanjivanje obrva ostvaruje županjem onda je to haram i jedan od velikih grijeha, jer je to *nems* žijeg požitelja je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo. A ako se ostvaruje kraćenjem ili brijanjem, onda je to pokušeno kod nekih učenjaka a drugi su to zabranili i smatraju ga *nemsom*. Ipak, nems nije ograničen samo na županje nego obuhvata svako mijenjanje dlaka lica na način koji Allah nije dozvolio. Smatramo da bi žena trebala, ako i kažemo da je kraćenje ili brijanje dozvoljeno, da to ne žini osim ako bi obrve bile jako guste i duge tako da silaze na oči i ometaju vid, u tom slučaju je dozvoljeno ukloniti ono što smeta od obrva." *(Fetava Usejmin, 11/89.)* Učenjaci koji vide dozvoljenim kraćenje obrva kada postanu duge kako bi izgledale prirodno u pogledu gustoće i dužine, argumentuju svoj stav time da se zabrana odnosi na županje koje se razlikuje od kraćenja, kao što se na takav način žena

uljepšava za svog muža. Istovremeno time se ne mijenja Allahovo stvaranje nego se obrva samo vraća u svoje prirodno stanje, jer da je u tome mijenjanje stvaranja ne bi bilo dozvoljeno ni brijanje kose. (El-Mufesal, Abdulkerim Zejdan, 3/387.)</p><div style="width: 47%; float: left; margin-right: 20px"><p>Uljepšavanje žene mužu</p><p>Dio učenjaka smatra da se zabrana "nemsā" ograničava na zabranu otklanjanja dlaka kojim se želi postići ljepši izgled pred stranim osobama a ne kada bi se to činilo radi muža, jer je uljepšavanje žene mužu traženo i poželjno, osim ako bi se zabrana odnosila na županje za kojim nije prijetila potreba jer je u tome nepotreban ezijet i bol. Spomenuto je u Hašijetu-bni Abidin: "Moguće je da se zabrana odnosi na služaj ako bi to činila ženi kako bi se uljepšala nekom strancu, jer ako bi na njenom licu bile dleke koje uznemiravaju njenog muža zabrana uklanjanja istih je daleka, jer je uljepšavanje žene mužu poželjno kako bi se postigla čednost" (5/239.) Prema ovom mišljenju dozvoljeno je udatoj ženi da se za svog muža uljepša županjem dlaka sa lica, ukoliko to muž traži ili odobrava. Uvjetuje se da u tome nema obmane i da to nije obilježje bludnica i grešnica. (Pogledati: Ahkamun-nisa, ibnu-l-Dževzi, str. 342, Fethul-Bari, 10/378 i Umdetu-l-Kari, 2/193, Hašijetul-Džemel, 1/418, Kešāf-l-Kina', 1/82.)</p><p>KOMENTAR: Kao odgovor na ovo mišljenje možemo se prisjetiti na početku citirane predaje Abdullaha ibnu Mesuda, radijallahu anhu. Neprihvatljivo je i daleko da bi se činila Ibnu Mesuda, radijallahu anhu, ukraćavala radi nekog drugog osim svog muža, međutim, Ibnu Mesud, radijallahu anhu, je porekao da to ona uopće čini, nije rekao da je to dozvoljeno ako se čini radi muža nego je izrazio spremnost da je ostavi ako bi činila ono što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio. Isto tako muž ne može dozvoliti ono što je vjerom zabranjeno, jer ne pokorava se stvorenju u nepokornosti Stvoritelju i muževa dozvola ne čini ono što je zabranjeno dozvoljenim.</p><p>Depilacija nogu i ruku</p><p>Zabranjeni "nems" se ne odnosi na depilaciju nogu i ruku. Čejh Usejmin, rahimehullah, je upitan o otklanjanju dlaka sa ruku i nogu, a odgovor je glasio: "Ako su dlake guste nema smetnje da se otklone, jer daju ružan izgled. A ako su prirodne neki učenjaci su mišljenja da se ne otklanjaju jer je u tome mijenjanje Allahovog stvaranja, a drugi su mišljenja da se mogu otkloniti jer je o tome prećuveno, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem je kazao: 'Ono što je Allah prećutio je dozvoljeno.'(Hakim, Darakutni, Bezar i Taberani u Kebiru od Ebu Derda, radijallahu anhu, sa dobrim senedom, pogledati: Medžmeuz-zevid, Hejsemi, 1/208.) tj. nije vam obavezno niti je zabranjeno. Pobornici ovog mišljenja su kazali da ljudskih dlaka ima tri vrste:</p><p>? dlake čije otklanjanje je vjera jasno zabranila.</p><p>? dlake na čije otklanjanje je vjera podstakla. </p><p>? dlake o kojima je vjera prećutjela.</p><p>Dlake koje je vjera zabranila da se otklanjaju, poput brade kod muškaraca i obrva kod žena i muškaraca, ne smiju se otklanjati. Dlake na koje je vjera podstakla da se otklone, poput onih ispod pazuha, oko stidnog mjesta i brkova za muškarca, trebaju se otkloniti. Dlake o kojima vjera nije ništa rekla je dozvoljeno otkloniti jer da je Allah htio da se otklone to bi naredio, a da je htio da se ne otklanjaju to bi zabranio, pa pošto o tome ništa nije rečeno vraća se ljudskom izboru, ako hoće otkloniti te ih a

ako hoće ostavit ?e ih." (Kutub ve resail Usejmin, 148/16.) Uzvišeni
Allah najbolje zna.</p><p> </p><p> </p><p> </p></div>